Nieuwsbrief

De activiteiten van Ephor worden mogelijk gemaakt door een subsidie van ZonMw

Speciale editie: Geriatriedagen

Agenda 2012

- 8-10 februari: Geriatriedagen, 's-Hertogenbosch
- 5-9 maart: Nascholingscursus Farmacotherapie bij ouderen, Wengen
- 7-9 maart: Topics in ouderengeneeskunde, Maastricht
- 22 en 23 maart: Workshops on Geriatrics, London
- 29 maart: NVKF&B mededelingsdag, Utrecht
- 24 april: Adviesraad Ephor, Utrecht
- 26-28 september: EUGMS congres, Brussel
- 1-3 oktober: Dutch Medicines Days, Lunteren

Recent nieuws op www.ephor.nl:

- *Lab en indicatie geneesmiddel op recept*
- *Nieuwe boeken verschenen*
- *Waarschuwingen geneesmiddelen bij ouderen*

Bezoek ook onze website:

www.ephor.nl

Nieuw handboek over kanker bij ouderen

Er is een nieuw handboek verschenen voor een brede groep van professionals die zorg verlenen aan ouderen met kanker. Het boek geeft een praktijkgericht overzicht van de actuele stand van zaken met betrekking tot epidemiologie, etiologie, pathogenese, diagnostiek, behandeling en follow-up. Daarnaast wordt er ingegaan op de beslissingen die komen kijken bij de behandeling van ouderen, komen ethische aspecten en de basale veroudering aan bod.
De auteurs van het boek bestaan uit: dr. A.N.M. Wymenga, prof. dr. J.W.W. Coebergh, drs. H.A.A.M. Maas en prof. dr. H.C. Schouten.

Handboek Kanker bij ouderen
ISBN: 9789058981950
Prijs: 49 euro

Lab en indicatie geneesmiddel op recept

Recent is de Geneesmiddelenwet aangepast. Bij aanvraag van bepaalde labwaarden wordt dit op het recept aangegeven opdat de apothekers deze (via het lab) ter beschikking krijgen. Voor een aantal geneesmiddelen moet de indicatie op het recept worden vermeld. De pdf van de laboratriumbepalingen en de geneesmiddelen is op de pagina patiëntenzorg van de website ephor.nl te vinden.

Nieuwe boeken verschenen

In de serie praktische huisartsgeneeskunde is het boek ***Ouderengeneeskunde*** verschenen. In dit boek is een hoofdstuk opgenomen over polyfarmacie (auteur dr R. van Marum) met beschrijving van de op de Nederlandse situatie aangepaste START/STOPP criteria.

In het ***handboek Functionele Psychofarmacologie*** is een hoofdstuk opgenomen over de behandeling van de ziekte van Alzheimer met memantine (auteur dr. R. van Marum).

Waarschuwingen geneesmiddelen bij ouderen

Het College ter Beoordeling van Geneesmiddelen (CBG) vraagt aandacht voor verlenging van het QT-interval bij citalopram en escitalopram. Voor ouderen is de maximale dagdosering van citalopram verlaagd naar 20 mg en voor escitalopram naar 10 mg. Bij de behandeling met dabigratan (antistollingsmiddel) is melding gemaakt van fatale bloedingen. Een aantal van deze meldingen trad op bij ouderen met ernstige nierinsufficiëntie (kreatineklaring < 30 ml/min). Bij patienten van 75 jaar en ouder en bij patienten met nierinsufficientie wordt geadviseerd de nierfunctie ten minste eenmaal per jaar te controleren.

Nieuwe hypothese Alzheimer

De twee universiteiten Columbia University in New York en Harvard University hebben onderzoek gedaan naar de oorzaken van Alzheimer in de hersenen. Door middel van onderzoek naar de werking van tau-eiwit bij genetische gemanipuleerde muizen kwamen de twee universiteiten onafhankelijk van elkaar tot nieuwe inzichten. Dit werd op 3 februari gemeld door NRC Handelsblad.

Het tau-eiwit besmet een hersencel en breidt zich uit van cel naar cel. Hierdoor sterven zenuwcellen en raakt na verloop van tijd het geheugen aangetast. Of dit proces ook gebeurd bij de hersenen van mensen is nog de vraag, maar voor onderzoekers geeft het hoop dat het ziekteproces kan worden doorbroken door met medicijnen tau-eiwit aan te pakken.

Het onderzoek van Columbia University is op 2 februari online gepubliceerd in het wetenschappelijke tijdschrift *PLoS One*. Het onderzoek van Harvard University zal binnenkort gepubliceerd worden in het tijdschrift *Neuron*.
Het originele nieuwsartikel waar wij naar verwijzen werd op de voorpagina van het NRC Handelsblad van 3 februari 2012 gepubliceerd.

Kernteam van Ephor

Het kernteam: Dr. PAF Jansen, hoofd management, Prof. Dr. JRBJ Brouwers, lid manage- ment, en de kernleden Prof. Dr. ACG Egberts, Prof. Dr. FM Haaijer-Ruskamp, Dr. RJ van Marum en Dr. EN van Roon. Ephor is onafhankelijk en ondergebracht bij de afdeling Geriatrie van het UMC Utrecht.

Colofon:
De Ephor Nieuwsbrief is een uitgave van Ephor.
Eindredactie:
Jasper-Hugo Brouwers (J.H.C.E.Brouwers-6@umcutrecht.nl)
Heeft u vragen over Ephor of tips voor deze nieuwsbrief, dan kunt u ons bereiken via www.ephor.nl en per post:

UMC Utrecht / Ephor, afdeling Geriatrie
Huispost B05.256
Postbus 85 500
3508 GA Utrecht

Onderbehandeling bij bijna 40% oude patiënten

Uit een studie, recent gepubliceerd in The Journal of the American Geriatrics Society (Leliveld et al. JAGS 2011;59:1750-2), waaraan Ephor heeft meegewerkt, blijkt dat bij oude patiënten in bijna 40% van de gevallen onderbehandeling voorkomt, als de NHG-standaarden zouden worden gevolgd. Het bleek echter dat bij bijna 65% hiervoor een reden door de huisarts werd aangegeven. Veel artsen zijn dus wel degelijk wijs als ze oude patiënten behandelen en wijken beredeneerd van de standaarden af.

Ephor wil door beter onderwijs en onderzoek de behandeling van kwetsbare ouderen in Nederland verbeteren

Ephor is onafhankelijk en gevestigd bij de afdeling Geriatrie van het Universitair Medisch Centrum in Utrecht. Er wordt samengewerkt met de KNMP-Geneesmiddelinformatiecentrum, het Farmacotherapeutisch Kompas (CVZ), Verenso en de Werkgroep Klinische GerontoFarmacologie. Uitbreiding naar koepels van huisartsen en specialisten wordt in 2012 voorzien.

Er zijn inmiddels evidence-based criteria ontwikkeld op basis waarvan de selectie van geneesmiddelen bij kwetsbare ouderen kan plaatsvinden [*Drugs and Aging 2011;28(5)391-402*]. Deze selectiemethode heeft geresulteerd in geneesmiddelrapporten voor o.a. NSAIDs, antipsychotica, ACE remmers, hypnotica, anxiolytica, antidepressiva en opioiden. De gegevens zijn te vinden onder patiëntenzorg op de website www.ephor.nl

U kunt helpen er voor te zorgen dat kwetsbare ouderen beter met geneesmiddelen worden behandeld door het werk van Ephor te steunen met een vrijwillige eenmalige of periodieke bijdrage. Dit kunt u doen door te doneren via: ING Bank rekeningnummer 45.39.561 ten name van Stichting Ondersteuningsfonds Ephor.

Enkele medewerkers van Ephor

Lopend onderzoek op informatiebank Ephor.nl

Ephor biedt alle onderzoeksgroepen, die zich bezig houden met geneesmiddelen en ouderen, de gelegenheid om hun lopend onderzoek bekend te maken aan collega's via deze website. U kunt de titel van uw onderzoek met een kernachtige beschrijving, naam van de onderzoeker(s), startdatum en contactadres per e-mail sturen naar Dr. Paul Jansen p.a.f.jansen@umcutrecht.nl